

*หลักฐานธรรมกาย

คำว่า “ธรรมกาย” (ธมฺมกาย) นี้มีปรากฏอยู่ในที่ต่างๆ หลายแห่ง ทั้งในพระไตรปิฎก และในคัมภีร์ต่างๆ

ธรรมกาย ใน**พระไตรปิฎก** ปรากฏอยู่ในพระสูตร ๔ แห่ง ดังนี้

แห่งแรก อยู่ใน**พระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค**

ความว่า

ตถาคตสส เหน่ วาเสฏฐจา อธิวณฺเณ ธมฺมกาโย อิติปิ พุทฺธมฺมกาโย
อิติปิ ธมฺมกุโธ อิติปิ พุทฺธมฺมกุโธ อิติปิฯ

(ดูก่อน วาเสฏฐะและภราทวาชะ คำว่าธรรมกายก็ดี พรหมกาย
ก็ดี ธรรมภูตก็ดี พรหมภูตก็ดี นี้แหละเป็นชื่อของตถาคต)

แห่งที่ ๒ อยู่ใน**พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อปทาน โสภิตวรรค**

ที่ ๑๔ ความว่า

ธมฺมกายญจ ทิเปนฺติ

เกวลํ รตนากรํ

วิโกเปตุํ น สกฺโขนฺติ

โก ทิสฺวา นปฺปสฺสิทฺติฯ

(ชนทั้งหลายไม่สามารถกำจัดพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ใด
ผู้ทรงแสดงธรรมกายและผู้เป็นบ่อเกิดแห่งพระรัตนตรัยอย่างเดียวได้)

ใครเล่าเห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้นแล้วจะไม่เลื่อมใส)

แห่งที่ ๓ อยู่ในพระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย อปทาน พุทธวรรค
ที่ ๑ ความว่า

...ภวนติ ปจฺเจกชีนา สยมฺภู

มหนตธมฺมา พทุธมฺมกายา...

(นักปราชญ์เหล่านั้นย่อมเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า ผู้สยมภู ทรงเป็น
ผู้มีธรรมใหญ่ มีธรรมกายมาก)

แห่งที่ ๔ อยู่ในพระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย อปทาน เอกุโปสถ
วรรคที่ ๒ ความว่า

ส่วทธีโตยํ สุกต

รูปกาโย มยา ตว

อานนฺทียो ธมฺมกาโย

มม ส่วทธีโต ตยาฯ

(ข้าแต่พระสุคตเจ้า รูปกายของพระองค์นี้ อันหม่อมฉันทำให้
เจริญเติบโตแล้ว พระธรรมกาย อันนารัณรมย์ของหม่อมฉัน พระองค์
ทำให้เติบโตแล้ว)

หลักฐานธรรมกายที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์อื่นๆ

○ ในอรรถกถา มีปรากฏอยู่ ๒๕ แห่ง

○ ในฎีกาพระวินัยที่ชื่อว่า “สารัตถทีปนี” กล่าวถึง “ธรรมกาย”
ในฉบับภาษาบาลีอยู่ประมาณ ๖ แห่ง

○ ในคัมภีร์วิสุทธิมรรค กล่าวถึง “ธรรมกาย” อยู่ ๒ แห่ง

๐ ในคัมภีร์มิลินทปัญหา กล่าวถึง “ธรรมกาย” อยู่ ๑ แห่ง

๐ ในหนังสือ “ประชุมศิลาจารึก ภาคที่ ๓” กล่าวว่า ในศิลาจารึกหลักที่ ๕๔ พ.ศ. ๒๐๙๒ ที่จารึกไว้เป็นภาษาไทยและมอญ มีข้อความกล่าวถึงเรื่องราวของพระธรรมกายเอาไว้

๐ ในหนังสือ “ปฐมสมโพธิกถา” ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า พระอุปัคตต์เห็นพระธรรมกาย นั่นคือ พระธรรมกายนั้นสามารถเห็นได้ ข้อความนี้เป็นเครื่องยืนยันความรู้ันเกิดจากการปฏิบัติธรรมของพระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนีและศิษย์ของท่านเป็นอย่างดี

๐ ในจารึกลานทอง กล่าวถึง “ส่วนสูงของพระธรรมกาย” ไว้ด้วย หลักฐานนี้ยืนยันคำสอนของพระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนีและศิษย์เกี่ยวกับ “การวัดมิติของพระธรรมกาย” ว่าไม่ใช่สิ่งที่ยูนอกเหนือจากตำราแต่อย่างใด สำหรับต้นฉบับจารึกลานทองนี้ ปัจจุบันตั้งแสดงไว้ในพิพิธภัณฑวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร

๐ นอกจากนี้ในคัมภีร์ฝ่ายมหายานยังมีเรื่องราวเกี่ยวกับธรรมกายอยู่มากกว่าในคัมภีร์ฝ่ายเถรวาท และในคัมภีร์เหล่านั้นมีอยู่หลายตอนที่กล่าวตรงกันกับการค้นพบของพระเดชพระคุณพระมงคลเทพมุนี เช่น ในคัมภีร์ศรีมาลาเทวีสีหนาทสูตรตอนหนึ่งกล่าวว่า “ธรรมกายนั้นย่อมเที่ยงแท้แน่นอนที่สุด เป็นสุขล้วนๆ เป็นตัวตนคืออัตตาที่แท้จริง บริสุทธิ์ที่สุด ผู้ใดได้เห็นธรรมกายของตถาคตในลักษณะนี้แล้ว ย่อมถือว่าเห็นถูก”

(*จาก ธรรมกายในคัมภีร์เถรวาท)